

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2011-03-14
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 45458-10
 Enhet 13

SÖKANDE

Relita Industriservice AB, 556550-0641
 Skebogatan 4
 752 28 Uppsala

Ombud: Advokat Johan Rosén
 Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
 Box 3124
 103 62 Stockholm

MOTPART

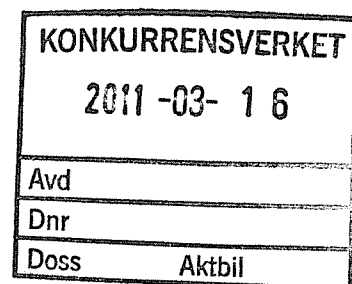
Järfälla kommun
 177 80 Järfälla

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller delvis Relita Industriservice AB:s ansökan och förordnar att upphandlingen ska rättas på så sätt att Relita Industriservice AB tilldelas ytterligare en poäng, under kriteriet erfarenhet/förmåga gällande vidareutbildning.

Dok.Id 96410

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegeluddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 09:00-15:00

BAKGRUND M.M.

Järfälla kommun har genomfört en upphandling avseende ramavtal för avrop av saneringstjänster dnr Ten 2010/895. Upphandlingen har genomförts som en öppen upphandling. I tilldelningsbeslut den 9 november 2010 antog Järfälla kommun anbud från annan anbudsgivare än Relita Industriservice AB (Relita) för arbetsområde 1. *Slamsugning, högtrycksspolning inom Järfälla kommun.*

YRKANDEN

Relita ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att Järfälla kommuns upphandling av ramavtal för saneringsarbeten med diarienummer Ten 2010/895, i den del det avser ramavtal för "arbetsområde 1, Slamsugning högtrycksspolning inom Järfälla kommun", inte får avslutas innan rättelse vidtagits genom en ny anbudsutvärdering.

Järfälla kommun bestrider bifall till Relitas ansökan om överprövning.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Relita har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Använd utvärderingsmodell

Hur anbudsutvärderingen ska genomföras framgår av förfrågningsunderlagets upphandlingsföreskrifter AFB.52. Modellen utgår från det sammanräknade anbudspriset från vilket avdrag görs utifrån hur tre andra värden, kvalitet/rutiner, erfarenhet/förmåga och miljö/arbetsmiljö utvärderas.

Maximalt avdrag från anbudspriset är 40 procent och erhålls vid full poäng i samtliga utvärderingskriterier. Den reduktion på arbetspriset som kan

erhållas för varje utvärderingskriterium är 10 procent för kvalitet/rutiner, 20 procent för erfarenhet/förmåga och 10 procent för miljö/arbetsmiljö. Av kommunens tilldelningsbeslut och redovisning framgår att Relita har lägst anbudspris med 206 250 kronor medan B & B Högtrycksteknik (B&B) har näst lägst med 209 758 kronor, att B&B i utvärderingen av kriterierna kvalitet/rutiner, erfarenhet/förmåga och miljö/arbetsmiljö erhållit full poäng vilket renderar 40 procents reduktion på anbudspriset, att detta innebär att B&B:s anbud utvärderats till ett utvärderingspris på 125 854,80 kronor, att Relita i utvärderingen av kriterierna kvalitet/rutiner, erfarenhet/förmåga och miljö/arbetsmiljö erhållit endast 33 procents reduktion, beroende på att bolaget avseende kriterierna "Vidareutbildning", "Kemiska Produkter" och "Arbetsmiljö" erhållit 0 poäng, att detta gett Relita ett utvärderingspris på 138 187,50 kronor och att B&B därmed vid utförd utvärdering har lägst utvärderingspris.

Brist i utvärderingen

Kommunens bedömning av Relitas anbud avseende samtliga de tre kriterier där 0 poäng erhållits är felaktig och har inte stöd i förfrågningsunderlaget. Relita ska istället tilldelas 1 poäng för samtliga dessa tre kriterier, varvid Relitas anbud har lägst utvärderingspris och Relita ska tilldelas kontraktet.

Vidareutbildning

Enligt förfrågningsunderlagets AFB.52, s. 11, under rubriken Specificeringen av kriteriet erfarenhet/förmåga, anges vad som efterfrågas avseende vidareutbildning. För att säkerställa anbudsgivarens utbildnings- och yrkesmässiga kvalifikationer för anställda som kommer att utföra arbeten åt beställaren ska anbudsgivaren "bifoga senaste utbildningsplan för samtliga anställda senaste två åren och kommande två åren."

Relita har till anbudet fogat en utbildningsplan; av denna framgår företa-

gets utbildningsplan för såväl de senaste två åren som för de kommande två åren. Det framgår tydligt att utbildningsplanen omfattar samtlig personal men att vissa utbildningsinsatser kan avse endast viss personal. Angående utvärderingskriteriet ska särskilt påpekas att det inte uppställs något kvalitetskrav på den utbildningsplan som ska inges. Såsom förfrågningsunderlaget är utformat ska utvärdering göras av huruvida en sådan utbildningsplan finns eller inte. Det följer även av att poängskalan endast är 0-1 poäng eftersom detta rimligen innebär att 0 poäng erhålls om senaste utbildningsplan inte bifogats anbudet och 1 poäng om den bifogats. Relitas utbildningsplan uppfyller de kriterier som angetts i förfrågningsunderlaget och ska därmed ge Relita 1 poäng i utvärderingen. Det har heller inte av Kommunen redovisats varför utbildningsplanen gett Relita endast 0 poäng. Kommunens utvärdering av Relitas anbud i denna del har inte något stöd i förfrågningsunderlaget. Relitas utbildningsplan ska rätteligen tilldelas 1 poäng i utvärderingen.

Kemiska produkter

Av förfrågningsunderlagets AFB.52, sidan 12, under rubriken Specificering av kriteriet miljö/arbetsmiljö, anges vad som efterfrågas beträffande hantering av kemiska produkter.

Relita har till uppfyllande av kriteriet bifogat sin redovisning av kriterier för miljö, arbetsmiljö och kvalitet. I denna anges på s. 6, att "Inför ledningens genomgång i december gör vi utvärdering av vår lagkravsefterlevnad, i denna ingår även en översyn av kemikalierna. För att få en mer kontinuerlig övervakning av utbytesmöjligheter är vi i startgrupparna till att investera i ett system för kemikaliehantering där uppdateringar av detta sker hela tiden."

Med denna skrivning visar Relita vilket arbete företaget utför i dagsläget till uppfyllande av miljöbalkens krav och vilka planer som finns inför det

kontinuerliga och framtida arbetet med dessa frågor, särskilt inriktat på just utbytesmöjligheter. Relita har därmed beskrivit för kommunen hur sådant arbete som efterfrågas utförs. Vad kommunen menar när den skriver att anbudsgivarna ska "bevisa" hur de arbetar med frågan är oklart, men då det till uppfyllande av det krav som uppställs uttryckligen är tillräckligt att till anbudet bifogas en beskrivning av hur anbudsgivaren efterlever kravet har Relita genom sin redovisning uppfyllt kravet.

Inte heller i denna del har kommunen redovisat av vilket skäl Relita inte erhållit 1 poäng för beskrivningen av arbetet med kemiska produkter. Det kan dock konstateras att det krav som uppställs i förfrågningsunderlaget uppfylls genom en beskrivning av vilket arbete man utför. En sådan beskrivning har Relita bifogat sitt anbud och av beskrivningen framgår tydligt att arbete fortgår kontinuerligt, särskilt med sikte på att där det är möjligt byta ut farliga produkter mot mindre farliga. Relitas anbud ska därför tilldelas 1 poäng även på denna punkt.

Arbetsmiljö

Under specificering av kriteriet miljö/arbetsmiljö återfinns i förfrågningsunderlaget även krav angående arbetsmiljö. Kravet lyder "Arbetsmiljö - Bevisa hur ni utformar arbetsmiljön på ett sådant sätt att arbetsmiljölagen uppfylls. Bifoga beskrivning."

Även här uttrycks alltså att anbudsgivarna ska bevisa visst förhållande, men det framgår dock att det är tillfyllest att en beskrivning över arbetsmiljöarbetet bifogas anbudet. Till uppfyllande av kravet har Relita bifogat ovan nämnda redovisning av kriterier för miljö, arbetsmiljö och kvalitet, i vilken arbetsmiljöarbetet framgår av sidan 6, under rubriken arbetsmiljö. Vilka krav som arbetsmiljölagen uppställer på leverantörerna ska inte behöva förtydligas i ett anbud eftersom kommunen ska förutsättas känna till dessa.

Av redovisningen framgår att Relita har en väl utvecklad plan för hur krav på arbetsmiljöarbete ska upprätthållas. Bolaget har såväl medel i form av plan och instruktion, som fördelning av ansvar för efterlevande av krav. Kommunen har inte redovisat något skäl för varför kommunen inte tilldelat anbudet poäng i denna del. Det ska dock framhållas att det krav för erhållande av poäng som uppställs i förfrågningsunderlaget inte är särskilt högt; såsom kriteriet är utformat är det tillfyllest att det utförs arbete i frågan och att detta beskrivs. Den beskrivning Relita bifogat anbudet är utan tvekan tillräcklig i förhållande till uppställt krav.

Ny utvärdering

Relita har i enlighet med ovan redogörelse felaktigt erhållit för låg poäng avseende tre utvärderingskriterier. Vid en korrekt utförd utvärdering erhåller Relita med dessa tre poäng 40 procents reduktion på sitt anbudspris, vilket resulterar i ett jämförelsepris på 123 750 kronor. Detta är det lägsta jämförelsepriset i upphandlingen. Relita ska därmed rätteligen tilldelas kontrakt avseende arbetsområde 1.

Genom att Relitas anbud inte utvärderats i enlighet med de föreskrifter som uppställts i förfrågningsunderlaget har anbudet inte behandlats på ett likvärdigt sätt i förhållande till övriga anbud. Kommunen har därmed åsidosatt den upphandlingsrättsliga principen om likabehandling i strid med 1 kap. 9 § LOU. Då detta fått till följd att Relita inte tilldelats kontraktet har Relita lidit eller kan komma att lida skada.

Järfälla kommun har anfört i huvudsak följande.

Kommunen har genomfört en upphandling av saneringsarbeten som är korrekt genomförd. Kommunens agerande har inte skett i strid mot någon av de grundläggande principerna för offentlig upphandling och Relita har i sitt yttrande inte framfört något skäl till varför utvärdering ska göras om.

Vidareutbildning

När det gäller kravet på vidareutbildning har kommunen ställt följande krav i förfrågningsunderlaget. "Vidareutbildning inom yrket bifoga senaste utbildningsplan för samtliga anställda senaste två åren och kommande två åren. (0-1 poäng)". Relita har inte till sitt anbud bifogat utbildningsplan för samtliga anställda senaste två åren och kommande två åren. Relita har till sitt anbud bifogat beskrivning av de mål som bolaget har för personalens kompetensutveckling. Av beskrivningen framgår att utbildningsplanen inte gäller för samtliga anställda samt att utbildningsplanen endast innehåller målsättningar och inga krav på att utbildningsplanen verkligen behöver genomföras. Kommunens utvärdering är korrekt i denna del och det föreligger inget skäl att ändra Relitas poäng.

Kemiska produkter

När det gäller kravet på kemiska produkter har kommunen ställt följande krav i förfrågningsunderlaget. "Bevisa hur ni arbetar kontinuerligt med att byta ut (där det är möjligt) farliga produkter (märkningspliktiga produkter) mot mindre farliga produkter jämlikt Miljöbalken 2 kap § 4 Bifoga beskrivning. (0-1 poäng)". Av Relitas yttrande framgår att Relita för att få en mer kontinuerlig övervakning av utbytesmöjligheter är i startgrupparna till att investera i ett system för kemikaliehantering där uppdateringar av detta sker hela tiden. För att få poäng när det gäller kravet på kemiska produkter krävs en betydligt fylligare redogörelse för hur bolaget arbetar med att byta ut farliga produkter mot mindre farliga. Kommunens utvärdering är korrekt i denna del och det föreligger inget skäl att ändra Relitas poäng.

Arbetsmiljö

När det gäller kravet på Arbetsmiljö har kommunen ställt följande krav i förfrågningsunderlaget. "Bevisa hur ni utformar arbetsmiljön på ett sådant sätt att arbetsmiljölagen uppfylls. Bifoga beskrivning. (0-1 poäng)". Relita har till sitt anbud bifogat utdrag från dokumentet: "Redovisning av kriterier

för miljö, arbetsmiljö och kvalitet”. Av dokumentet framgår att det finns en arbetsmiljöplan, men Relita har inte på något sätt beskrivit hur arbetsmiljön utformas för att säkerställa att kraven i arbetsmiljölagen uppfylls. Kommunens utvärdering är korrekt i denna del och det föreligger inget skäl att ändra Relitas poäng.

Relita har tillagt i huvudsak följande.

Vidareutbildning

Det framgår direkt av Relitas utbildningsplan att den omfattar samtliga anställda. Det kan dock omöjligen krävas att samtliga anställda ska genomgå samma utbildningar eftersom en utbildnings relevans naturligtvis är beroende av vilken tjänst den anställde har på Relita. Det kan heller inte rimligen vara kommunens avsikt med det uppställda kravet att varje anställd ska delta i all planerad utbildning. Relitas anbud uttrycker tydligt att viss utbildning gäller all personal. Kommunens påstående att utbildningsplanen inte gäller samtliga anställda är felaktig.

Kommunen gör vidare gällande att Relitas utbildningsplan är bristfällig på grund av att den inte innehåller uttryckliga krav på att den behöver genomföras. I anledning av detta ska påpekas att det vinnande anbudet från B&B inte heller innehåller något sådant krav. B&B:s utbildningsplan innehåller en mängd angivna kurser och utbildningar – huvudparten är dock inte relevanta i förevarande upphandling då de inte hänför sig till den efterfrågade tidsperioden. Som redogörs för mer ingående nedan angående planerade utbildningar kan konstateras att det inte framgår av anbudet från B&B att dessa planeras till den kommande tvåårsperioden.

Kemiska produkter

Beträffande denna punkt anför kommunen att Relitas anbud behöver en “fylligare redogörelse” av hanteringen av farliga produkter. Detta bestrids.

Den redogörelse som Relita gett i anbudet är tillfyllest för att uppfylla kraven i förfrågningsunderlaget. Som redogörs för nedan framgår vid en jämförelse med B&B:s anbud, vilket tilldelats 1 poäng i utvärderingen, att Relitas anbud uppfyller uppställt krav i minst samma utsträckning som B&B:s.

Arbetsmiljö

Det finns inte utrymme i förfrågningsunderlaget att ställa högre krav på redogörelsen än vad som gjorts i Relitas anbud. Som redogörs för nedan har B&B:s anbud i denna del erhållit 1 poäng trots att det inte uppfyller uppställt krav i vidare utsträckning än Relitas.

Brister i det vinnande anbudet

Efter att ansökan om överprövning ingetts till förvaltningsrätten har Relita haft möjlighet att ta del av B&B:s anbud. Vid en genomgång av anbudet har kunnat konstateras att det inte uppfyller i förfrågningsunderlaget uppställda krav på ett antal punkter. Detta innebär att anbudet tilldelats för stort avdrag och därmed utvärderats till ett för lågt jämförelsepris.

Utbildningsplan

Av B&B:s utbildningsplan framgår vilka utbildningar som varje anställd genomgått på så sätt att dessa är förkryssade med X. Planerade utbildningar är angivna med (X). Datum för utbildningen anges i högerkolumnen. Enligt förfrågningsunderlagets AFB.52 (sidan 11) ska anbudsgivare visa utbildnings- och yrkesmässiga kvalifikationer för anställda som kommer utföra arbeten åt beställaren genom att bifoga senaste utbildningsplan för samtliga anställda senaste två åren och kommande två åren.

Av B&B:s utbildningsplan framgår att ett fåtal av de anställda genomgått någon utbildning under den senaste tvåårsperioden. Beträffande planerad utbildning finns angivet att två anställda, Anders Byström och Lars Broéd,

ska genomgå viss utbildning. Det framgår dock inte när detta är planerat till. Det kan alltså inte konstateras att någon utbildning för någon anställd planeras inom den närmsta tvåårsperioden. B&B:s anbud kan med hänsyn till detta inte anses uppfylla i det uppställda kravet. Under alla förutsättningar innebär detta att B&B:s anbud inte uppfyller i förfrågningsunderlaget uppställda krav i vidare omfattning än Relitas. Trots detta har Relitas anbud erhållit 0 poäng på denna punkt medan B&B:s anbud värderats till 1 poäng. För det fall domstolen anser att Relitas utbildningsplan inte uppfyller uppställda krav ska heller inte B&B:s utbildningsplan anses göra det.

Kemiska produkter

Enligt förfrågningsunderlagets AFB.52 ska anbudsgivare för att erhålla 1 poäng bevisa hur arbete kontinuerligt sker med att byta ut farliga produkter mot mindre farliga produkter jämlikt 2 kap. 4 § miljöbalken. Beskrivning ska bifogas. Av anbudsformuläret framgår att B&B på denna punkt hänvisar till sidan nio i anbudets bilaga 5, "Kvalitet, miljö och arbetsmiljö på B&B Högtrycksteknik", Sidoangivelsen får förstås som att det är sidan nio i medföljande BF9K-certifikat som avses. Där anges följande angående miljökrav:

Krav	Anvisning
1. Rutiner för omhändertagande av farligt avfall 2. Miljöklassade egna arbetsmaskiner 3. Miljövänliga drivmedel och smörjmedel för egna maskiner	SFS 2001:1063 och mall Enligt mall "Städernas krav" Tillverkarnas rekommendationer
Rekommenderas	Anvisning
5. Miljöklassade maskiner hos UE 6. Miljöhänsyn vid köp av kemiska produkter	Enligt mall "Städernas krav" Enligt Sveriges Byggindustriers/Prevents skrift "arbeta rätt med kemiska produkter på bygget"

Det framgår alltså inte på något sätt hur B&B arbetar kontinuerligt med att byta ut farliga produkter mot mindre farliga produkter. I punkt 6 anges att miljöhänsyn vid köp av kemiska produkter rekommenderas av certifikat-

utfärdaren. Det framgår dock inte någonstans av dokumentet, eller övriga delar av anbudet, på vilket sätt just B&B arbetar med detta. Detta innebär att B&B inte ska anses ha uppfyllt kraven för erhållande av 1 poäng i utvärderingen av hantering av kemiska produkter. Detta innebär att B&B:s anbud ska erhålla 0 poäng i utvärderingen i denna del.

Miljöanpassat produktval

Enligt förfrågningsunderlagets AFB.52 ska anbudsgivare för att erhålla en poäng bevisa om/hur inköp görs av miljöanpassade/miljömärkta produkter, beskrivning ska bifogas. I anbudets bilaga 5, "Kvalitet, miljö och arbetsmiljö på B&B Högtrycksteknik", är ett antal kvalitetskrav uppställda vilka B&B anges arbeta efter. Det anges bland annat att information till kund ska ges enligt visst kontrollblad, att kontroll av intressentkrav avseende miljözoner, utvändigt buller och damm till omgivningen ska ske enligt kontrollblad "Kontroll av intressentkrav", att sanering av asbest i offentlig miljö ska ske genom att BF9K-certifierad underentreprenör anlitas, att provtagning vid tömning av spillolja och dokumentation vid TV-inspektion ska ske på sätt som beskrivs i punkt 5.2. i dokumentet samt i dokumentet Arbetsinstruktion Slamsugning, vilket inte är bifogat anbudet, samt att hantering av farligt avfall ska ske enligt Räddningsverkets regelverk. Inget av dessa krav behandlar inköp av material. Inte heller kan på annan plats i bilagan återfinnas någon information om hur inköp av material görs utifrån ett miljöperspektiv. B&B:s anbud uppfyller därmed inte kraven uppställda i förfrågningsunderlaget och ska på denna punkt erhålla 0 poäng i utvärderingen.

Arbetsmiljö

Enligt förfrågningsunderlagets AFB.52 ska anbudsgivare för att erhålla en poäng beträffande kriteriet Arbetsmiljö bevisa hur arbetsmiljön utformas på ett sådant sätt att arbetsmiljölagen uppfylls. Beskrivning ska bifogas. Av anbudsformuläret framgår att B&B på denna punkt hänvisar till samma

sida i dokumentet, "Kvalitet, miljö och arbetsmiljö på B&B Högtrycksteknik" som beträffande Miljöanpassat produktval. Av de sju punkter som där anges får anses följa att B&B i sin verksamhet har vissa rutiner för visst miljöarbete. Ingen av de ovan redovisade punkterna utgör dock en beskrivning av hur arbetsmiljön utformas. Ur arbetsmiljöperspektiv är det i och för sig viktigt med kontroll av miljözoner, buller och damm. Det framgår dock uttryckligen att detta arbete är inriktat för att möta intressentens krav. Den egna personalens arbetsmiljö omfattas således inte. Vidare hänvisar denna punkt till ett kontrollblad som inte är fogat till anbudet – det framgår därmed inte på vilket sätt sådana kontroller ska utföras. Kraven är heller inte kopplade till arbetsmiljölagens krav.

På punkten Arbetsmiljö har Relita erhållit 0 poäng medan B&B erhållit 1 poäng. Vid en jämförelse av anbuderna är oklart på vilken grund denna skillnad i poängsättning gjorts. I Relitas anbud finns en beskrivning av arbetsmiljöarbetet som är mer utförlig än B&B:s på denna punkt. Poängsättningen borde därmed rimligen vara den omvända, dvs, att Relitas anbud utvärderas till 1 poäng och B&B:s till 0. I vart fall ska B&B:s anbud inte erhålla högre poäng än Relitas.

Följder

Relitas anbud ska utvärderas i enlighet med vad som angetts i ansökan om överprövning och erhålla ytterligare tre poäng i utvärderingen. Vidare uppfyller B&B:s anbud vad gäller punkterna kemiska produkter, miljöanpassat produktval och arbetsmiljö inte de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget för erhållande av 1 poäng i utvärderingen för någon av dessa punkter. B&B:s anbud ska därför utvärderas med en lägre poäng vilket innebär att ett mindre avdrag ska göras från anbudspriset än vad som gjorts vid kommunens utvärdering. Samtidigt ska Relitas anbud utvärderas med ytterligare poäng än vad som gjorts, med ett större avdrag från anbudspriset som följd. Med användande av de beräkningsmodeller som uppställs i förfråg-

ningsunderlagets AFB.52 har Relitas anbud det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet varför Relita ska tilldelas kontrakt även avseende arbetsområde 1.

Järfälla kommun har tillagt i huvudsak följande.

Utvärderingen är korrekt genomförd

Kommunen har inte funnit att det finns skäl att ändra poängen för något av de nu aktuella utvärderingskriterierna. De poäng som har tilldelats den vinnande anbudsgivaren är korrekta och det gäller även de poäng som har delats ut till Relita.

Vidareutbildning

Relita hävdar att bolaget borde ha blivit tilldelat poäng när det gäller utvärderingskriteriet vidareutbildning. Kommunen vill med anledning av detta hänvisa till svaret på en av de frågor som kom in under anbudstiden. Fråga: "Går det att begränsa antalet referenser på arbetsledare och yrkesmedarbetare då antalet för vår del kommer att bli en ansevärd mängd." Svar: "Ja, ni ska referera till de yrkesarbetare och arbetsledning som ni kommer att använda för att genomföra uppdraget". Relita har i sitt anbud inte bifogat en utbildningsplan för de anställda som kan bli aktuella för uppdraget och kan därigenom inte tilldelas poäng.

När det gäller kriteriet vidareutbildning har den vinnande anbudsgivaren bifogat och redovisat planerade utbildningar kommande två åren genom att bifoga senaste utbildningsplan reviderad daterad 2010-09-17, (X) = planerad utbildning.

"Boréd Lars, Lagar och förordningar
Byström Anders, Lagar och förordningar
Byström Anders, Effektiv kvalitetssäkring"

Den vinnande anbudsgivaren har också bifogat och redovisat de senaste två årens utbildningar genom att bifoga senaste utbildningsplan reviderad daterad 2010-09-17, "X= fullgjord utbildning"

"Broéd Lars Arbetsmiljöansvarig

Byström Anders Miljöansvarig

Andersson Robert Säkerhet på väg

Berglund Ronny Säkerhet på väg

Broéd Martin Säkerhet på väg

Forsythe Dennis Säkerhet på väg

Gefvert Claes Säkerhet på väg

Hillroth Tommy Säkerhet på väg

Holmgren Mercus Säkerhet på väg

Kedland Nils-Peter Säkerhet på väg

Lindström Andreas Säkerhet på väg

Nyberg Dick Säkerhet på väg

Petterson Lars Säkerhet på väg"

Den vinnande anbudsgivaren har uppfyllt kravet gällande vidareutbildning vilket innebär att kommunens utvärdering är korrekt i denna del och det föreligger därmed inget skäl att ändra poängen.

Kemiska produkter

När det gäller kemiska produkter framgår av den vinnande anbudsgivarens anbud att de väljer kemiska produkter som är mindre farliga genom att välja "Miljövänliga drivmedel och smörjmedel för egna maskiner" samt genom att rekommendera att ta "Miljöhänsyn vid köp av kemiska produkter enligt Sveriges Byggindustri/Prevents skrift arbeta rätt med kemiska produkter på bygget". Den vinnande anbudsgivaren har uppfyllt kravet gällande kemiska produkter vilket innebär att kommunens utvärdering är korrekt i denna del och det föreligger därmed inget skäl att ändra poängen.

Miljöanpassat produktval

När det gäller kriteriet miljöanpassat produktval så anges i det vinnande anbudet bland annat att anbudsgivaren väljer miljöanpassat produktval genom att välja "Miljöklassade egna arbetsmaskiner". Den vinnande anbudsgivaren har även bifogat BF9K-certifikat. Av certifikatets hemsida www.bf9k.com anges bland annat att: "En BF9K-certifierad leverantör arbetar aktivt för en minskad negativ miljöpåverkan.". Den vinnande anbudsgivaren har uppfyllt kravet gällande Miljöanpassat produktval vilket innebär att kommunens utvärdering är korrekt i denna del och det föreligger därmed inget skäl att ändra poängen.

Arbetsmiljö

När det gäller kriteriet arbetsmiljö har den vinnande anbudsgivaren visat att de utformar arbetsmiljön på ett sådant sätt att arbetsmiljölagen uppfylls genom att beskriva innehållet i sin arbetsmiljöplan.

"1. Arbetsmiljöplan innehållande:

- Ordnings- och skyddsregler
- Skyddsorganisation
- Arbetsplatsplanering
- Riskanalys
- Skydds rond
- Farliga ämnen/varuinformation

2. Förarbevis och tekniska anordningar

3. Brandskyddsansvarig och Heta arbeten"

Den vinnande anbudsgivaren har uppfyllt kravet gällande Arbetsmiljö vilket innebär att kommunens utvärdering är korrekt i denna del och det föreligger därmed inget skäl att ändra poängen.

Relita har tillagt i huvudsak följande.

Det är oklart vad kommunen vill påvisa med utdraget ur Fråga/Svar om antal referenser med tanke på att utvärdering av referenser inte är föremål för ansökan om överprövning.

Vidareutbildning

Kommunen anför att det i det vinnande anbudet är redovisat att viss utbildning ska ske de kommande två åren. Detta är inte riktigt – det finns visserligen angivet att viss utbildning planeras för framtiden, men att detta ska ske de närmsta två åren framgår inte. Det finns därmed inte någon planerad utbildning för de närmsta två åren, vilket är vad som efterfrågats i förfrågningsunderlaget. B&B:s utbildningsplan framstår som mindre definitiv än Relitas, vilken uttryckligen specificerar vilken utbildning företaget har som mål att genomföra de närmsta två åren.

I ljuset av hur B&B:s utbildningsplan är utformad framstår kommunens kritik mot Relitas utbildningsplan, att den “endast innehåller målsättningar och inga krav på att utbildningsplanen verkligen behöver genomföras”, som märklig och ger ett ofrånkomligt intryck av att bedömningen av anbudet i utvärderingen inte skett på lika villkor. I vart fall föreligger inga skäl att tilldela B&B:s anbud högre poäng än Relitas.

Kemiska produkter och Miljöanpassat produktval

Kommunen gör gällande att det av det vinnande anbudet framgår att B&B väljer kemiska produkter som är mindre farliga. Detta är dock inte vad som efterfrågats i förfrågningsunderlaget. Vad som ska utvärderas är hur anbudsgivarna visar hur man kontinuerligt arbetar med att byta ut farliga produkter. Det är således en arbetsmodell som efterfrågas, inte i vilken utsträckning miljövänliga produkter i dagsläget används i maskiner eller motsvarande. I bolagets anbud anges att lagkravsefterlevnaden för användandet av kemikalier inom företaget utvärderas årligen. Att det på

www.bf9k.com, vilken inte är del av B&B:s anbud, anges att en bf9k-certifierad leverantör arbetar aktivt för en minskad negativ miljöpåverkan förtydligar inte hur anbudsgivaren gör inköp av miljöanpassade/miljömärkta produkter, vilket i förfrågningsunderlaget efterfrågas för utvärdering av miljöanpassat produktval. Detta ska alltså inte läggas till grund för tilldelning av poäng.

Det anges vidare i B&B:s anbud att miljöklassade egna maskiner används enligt mall Städernas krav. Vad denna mall föreskriver framgår inte och den är inte bifogad anbudet. Tvärtom vad kommunen gör gällande framgår således inte av B&B:s anbud hur eller om miljöklassade egna maskiner används. Vidare ska påpekas att Relita är ISO 14001-certifierat. Detta anges på flertalet ställen i Relitas anbud, bland annat i inledningen till dokumentet redovisning av kriterier för miljö, arbetsmiljö och kvalitet.

ISO 14001 kräver att de certifierade företagen tar ansvar för att förhindra föroreningar av miljön samt även åtar sig ständiga förbättringar som en del av ledningens normala verksamhet. ISO 14001 består av tre delar:

- Att införa, underhålla och förbättra ett miljöledningssystem för att ge överensstämmelse med företagets miljöpolicy
- Formandet av en miljöstrategi med grund i ett företags miljöpolicy
- Planering av miljöarbetet är ett dynamiskt verktyg som fokuserar på förbättringsarbetet i miljöverksamheten

Redan Relitas ISO-certifiering innebär att företaget visat ett sådant kontinuerligt arbete som efterfrågas i förfrågningsunderlaget för erhållande av 1 poäng. I vart föreligger, såvitt gäller kemiska produkter, inte skäl att tilldela Relitas anbud lägre poäng än B&B:s. Beträffande Miljöanpassat produktval kan konstateras att kommunen inte framfört några bärande skäl för varför B&B:s anbud tilldelats 1 poäng.

Arbetsmiljö

Vad kommunen anför i denna del förtydligar inte av vilken anledning B&B:s anbud ska erhålla en högre poäng än Relita. Tvärtom framstår det vid kommunens genomgång av B&B:s anbud som än mer rimligt att de båda anbudsgivarna tilldelas samma poäng på denna utvärderingspunkt.

Järfälla kommun har tillagt i huvudsak följande.

Inledning

Utdraget ur frågor/svar avsåg att förtydliga att det inte var nödvändigt att i anbudet redovisa samtliga anställdas utbildningsplan under utvärderingskriteriet vidareutbildning, utan endast den personal som är aktuell för att genomföra uppdraget.

Vidareutbildning

Relita uppfyller inte kravet på vidareutbildning eftersom ingen utbildningsplan är bifogad och av bolagets anbud framkommer det inte vilka utbildningar som verkligen har genomförts de två senaste åren. Den vinnande anbudsgivaren har uppfyllt kravet genom att redovisa vilka utbildningar som genomförts de senaste två åren samt redovisat vilka utbildningar som planeras framöver.

Kemiska produkter och miljöanpassat produktval

När det gäller kemiska produkter framgår av den vinnande anbudsgivarens anbud att de väljer kemiska produkter som är mindre farliga genom att välja "Miljövänliga drivmedel och smörjmedel för egna maskiner" samt genom att rekommendera att ta "Miljöhänsyn vid köp av kemiska produkter enligt Sveriges Byggindustri/Prevents skrift arbeta rätt med kemiska produkter på bygget". I utvärderingskriteriet hänvisas också till produktvalsregeln i Miljöbalken, 2 kap. 4 §, som stadgar att varor som är farliga för miljön ska, om möjligt, ersättas med bättre alternativ. Detta visar att

den vinnande anbudsgivaren kontinuerligt arbetar med att byta ut miljöfarliga produkter mot mindre farliga.

När det gäller kriteriet miljöanpassat produktval så anges i det vinnande anbudet bland annat att anbudsgivaren väljer miljöanpassat produktval genom att välja "Miljöklassade egna arbetsmaskiner". Av den vinnande anbudsgivarens anbud bilaga 5 sid. 20 framgår:

"Vid nya investeringar av maskinell utrustning avgörs val av maskiner utifrån de speciella behov företaget har. Detta innebär att vi i första hand tittar på prestanda, livslängd, arbetsmiljöaspekter och miljöaspekter. Vi begär därför alltid deklARATION av produktens innehåll, utsläpp, drivmedel, smörjmedel, ljudklass etc., från leverantören. Endast maskiner som uppfyller de krav företaget ställer köps in."

Den vinnande anbudsgivaren har uppfyllt kravet gällande kemiska produkter och miljöanpassat produktval vilket innebär att kommunens utvärdering är korrekt i dessa delar och det föreligger därmed inget skäl att ändra poängen. Vad Relita vill visa med ISO 14001-certifieringen är oklart. Det är naturligtvis bra att bolaget är certifierat men det innebär inte några ytterligare poäng i utvärderingen.

Arbetsmiljö

När det gäller kriteriet arbetsmiljö har den vinnande anbudsgivaren visat att de utformar arbetsmiljön på ett sådant sätt att arbetsmiljölagen uppfylls genom att beskriva innehållet i sin arbetsmiljöplan.

Relita har tillagt i huvudsak följande.

Utbildningsplan

Relita har till sitt anbud bifogat en utbildningsplan. Varför denna ska anses

uppfylla uppställda krav har Relita utförligt redogjort för i tidigare yttranden. Vad gäller vilka utbildningar som verkligen genomförts så ska detta inte vara föremål för utvärdering. I förfrågningsunderlagets AFB.52, sidan 11, anges "vidareutbildning inom yrket: bifoga senaste utbildningsplan för samtliga anställda de senaste två åren och kommande två åren." Det framgår alltså inte av förfrågningsunderlaget att utförd utbildning ska styrkas på något sätt, utan det är utbildningsplanerna som är föremål för utvärdering. Av kommunens yttrande framgår att utvärdering har gjorts utifrån kriterier som inte har stöd i förfrågningsunderlaget. Att utvärderingen ska genomföras på detta sätt har inte varit förutsebart. Kommunen ska därför vid en ny utvärdering endast poängsätta anbuderna utifrån de kriterier som angetts i förfrågningsunderlaget.

Kemiska produkter och miljöanpassat produktval

Relita vidhåller att B&B:s anbud inte uppfyller kraven. Avseende kemiska produkter uppfyller bolaget i vart fall inte kraven i vidare utsträckning än Relitas anbud, varvid de båda anbudsgivarna i vart fall ska tilldelas samma poäng i utvärderingen. Kommunen ifrågasätter i sitt anbud vilken innebörd Relitas ISO-certifiering har. Angående denna ska, utöver vad som redan beskrivits Relitas tidigare yttrande, att certifieringen i vart fall innebär att Relita uppfyller de miljö- och arbetsmiljömässiga utvärderingskraven i samma utsträckning som B&B uppfyller dessa genom dess BF9K-certifiering, vilken kommunen själv uttryckligen hänvisat till i tidigare yttrande.

Kommunen har dragit slutsatser om att B&B innehar vissa egenskaper utifrån det faktum att företaget är BF9K-certifierat, och utifrån vad som anges på www.bf9k.se, och i utvärderingen låtit dessa slutsatser ligga till grund för poängsättningen. Däremot har kommunen inte i utvärderingen tagit hänsyn till att Relita är ISO 14001-certifierat, av vilket samma slutsatser kan dras som av en BF9K-certifiering. På detta sätt har utvärderingen

inte utförts i enlighet med likabehandlingsprincipen.

Järfälla kommun har vidhållit tidigare yttranden och tillagt i huvudsak följande.

Även om förvaltningsrätten skulle komma fram till att Relita borde ha tilldelats ytterligare någon poäng i utvärderingen så kommer inte detta påverka vilken anbudsgivare som blir tilldelat kontraktet. Relita har inte lidit, eller kommer inte att lida skada, av kommunens agerande eftersom eventuella poängjusteringar inte förändrar anbudsutvärdering på något avgörande sätt.

Relita har tillagt i huvudsak följande.

Då Relitas anbud rätteligen ska tilldelas minst lika många poäng i anbudsutvärderingen som det vinnande anbudet samt har det lägsta anbudspriset, ska Relita rätteligen tilldelas upphandlingen. Då så inte skett har Relita lidit skada. Till skillnad från vad kommunen anför har poängjusteringar därför en avgörande betydelse.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 9 kap. 2 § LOU anges följande. Vid kommunikation med elektroniska medel skall dessa vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med sådan maskin- och programvara som i allmänhet används.

I 9 kap. 8 § LOU anges följande. En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Enligt 16 kap. 2§ LOU (i dess lydelse före den 15 juli 2010) ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att bolaget har lidit eller kan komma att lida skada.

Den aktuella punkten i förfrågningsunderlaget

”AFB.52 Värderingsgrunder vid prövning av anbud

Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet på respektive arbetsområde med hänsyn taget till nedanstående kriterier kommer att antas.

- Anbudspris
- Erfarenhet/Förmåga (10%) reduktion på anbudspriset.
- Kvalitetsarbete/Rutiner (20%) reduktion på anbudspriset.
- Miljö/Arbetsmiljö (10%) reduktion på anbudspriset.

Bifoga handlingar avseende ovanstående.

Utvärderingen beskrivs närmare under specificering av respektive kriterium. Handlingar som åberopas samt angivna svar i anbudsformuläret utgör grund för bedömning enligt nedanstående kriterier och skall sedan utgöra minimikrav under avtalsperioden.

Utvärderingsmodell

För utvärdering av anbud används en reduktionstalsmodell vilket innebär att anbudspriset reduceras i förhållande till hur stor andel av poängen på respektive kriterier som uppnås.

Maximal reduktion är 40% och erhålls då full poäng på kriterierna för erfarenhet/förmåga, kvalitetsarbete/rutiner samt miljö/arbetsmiljö uppnås. Ingen reduktion erhålls då 0 poäng uppnås på kriterierna. I övrigt erhålls reduktion i relation till hur stor andel av maxpoängen som är uppfyllt på respektive kriterium enligt följande formel.

$$\text{Reduktion Erfarenhet/Förmåga} = (0,1 * \left(\frac{\text{Erhållna poäng}}{5}\right))$$

$$\text{Reduktion Kvalitetsarbete/Rutiner} = (0,2 * \left(\frac{\text{Erhållna poäng}}{6}\right))$$

$$\text{Reduktion Miljö/Arbetsmiljö} = (0,1 * \left(\frac{\text{Erhållna poäng}}{4}\right))$$

Total reduktion = Reduktion Erfarenhet/Förmåga + Reduktion Kvalitetsarbete/Rutiner + Reduktion Miljö/Arbetsmiljö

Utvärderingspris = anbudspris * (1-Total reduktion)

Den anbudsgivare som har lägsta utvärderingspris på respektive anbudsområde kommer att utses till vinnare i upphandlingen.

...

Specificering av kriteriet erfarenhet/förmåga

Erfarenhet/förmåga prövas i enlighet med nedanstående punkter genom uppgifter lämnade i anbudsformuläret. Maximalt 5 poäng vilket innebär max 10% reduktion på anbudspriset. En poäng per uppfylld punkt.

Angivna svar enligt nedan skall gälla som kontraktsvillkor under avtalsperioden. Utbildnings- och yrkesmässiga kvalifikationer för anställda som kommer att utföra arbeten åt beställaren.

-Vidareutbildning inom yrket **bifoga senaste utbildningsplan** för samtliga anställda senaste två åren och kommande två åren (0-1 poäng)

...

Specificering av kriteriet Miljö/arbetsmiljö

Detta kriterium prövas av upphandlande myndighet utifrån vilket mervärde det ger. Samtliga punkter avser planer som upprättats för objektet ovan. Maximalt 4 poäng vilket ger maximal prisreduktion om 10%.

...

- Kemiska produkter – Bevisa hur ni arbetar kontinuerligt med att byta ut (där det är möjligt) farliga produkter (märkningspliktiga produkter) mot mindre farliga produkter jämlikt Miljöbalken 2 kap § 4 **Bifoga beskrivning**. (0-1 poäng).
- Miljöanpassat produktval – Bevisa om/hur ni gör inköp av miljöanpassade / miljömärkta produkter. **Bifoga beskrivning**. (0-1 poäng).
- Arbetsmiljö – Bevisa hur ni utformar arbetsmiljön på ett sådant sätt att arbetsmiljölagen uppfylls. **Bifoga beskrivning**. (0-1 poäng).”

Handlingar åberopade från Relitas anbud

Av Relita till anbudet bifogade utbildningsplaner

”Utbildningsplan för Relita Industriservice 2010-07-01-2012-06-30

Vi ska under den här 2-årsperioden ha som mål att:

- all vår kollektiv personal ska ha utbildning Säkerhet på väg.
- All vår personal ska gå utbildning ecodriving eller heavy ecodriving.
- utöka vår ADR-kompetens med 20%
- utbilda 2 man till auktoriserade rörinspektörer.
- våra chefer och arbetsledare fortsätter sin ledarskapsutbildning efter sina individuella mål som framkommer i medarbetarsamtalen.”

”Utbildningsplan för Vacuum & Spolteknik AB perioden 2008-07-01-2010-06-30

Under den här perioden har vi som mål att vår personal ska ha följande kompetensutveckling;

- 50% ska utbildas i ecodriving/heavy ecodriving.
- 20% ska utbildas i D-HLR.
- 20% ska utbildas i slutna utrymmen.
- 50% ska utbildas i Säkerhet på väg.
- alla våra chefer och arbetsledare ska påbörja en ledarskapsutbildning utifrån individuella kompetensbehov.
- Alla våra chefer och arbetsledare ska gemensamt genomgå en företagsanpassad ledarskapsutbildning i flera block för att stärka vår organisation och få tydliga roller.”

Dokumentet personalens utveckling med revisionsdatum 2009-11-23

” **Personalens utveckling**

Företaget uppmuntrar initiativ från både medarbetare och chefer som bidrar till utveckling av företaget och dess personal.

En kontinuerlig kompetensutveckling är en förutsättning för att företagets mål och visioner skall kunna uppnås.

Individuella handlingsplaner skall fastställas och följas upp vid de medarbetarsamtal som hålls mellan medarbetare och arbetsledare/chef, minst en gång per år. Dessa handlingsplaner kan innehålla utökade arbetsuppgifter och ansvarsområden, arbetsrotation, utbildningsinsatser m m.

De enskilda besluten om utbildningsinsatser fattas av den närmaste chefen och personalchef.

Medarbetare som vill genomgå en längre utbildning, där merparten bedrivs på fritiden, har möjlighet att få kursavgiften betald av företaget. Förutsättningen är att den aktuella utbildningen är ett viktigt led i medarbetarens yrkesmässiga utveckling. Utbildningen måste vara till nytta för företaget. Beslut om sådan utbildning fattas gemensamt av närmaste chef och personalchef.

Utbildning som också bedöms vara till nytta för företaget kan vara förlagd till icke arbetstid, ex kvällstid och helger. Sådan utbildningstid jämföras då med arbetstid. Ersättning för denna tid är motsvarande timlön, d v s övertidsersättning utgår inte.

En förutsättning för att få genomgå en längre/dyrare utbildning på företagets bekostnad, tex körkort är att den anställde undertecknar ett avtal om återbetalningsskyldighet

Om den anställde slutar sin anställning på egen begäran inom två år efter att utbildningen avslutats föreligger återbetalningsskyldighet. Halva det belopp som företaget har betalat måste då återbetalas. Slutar den anställde inom ett år efter avslutad utbildning skall hela beloppet återbetalas.

Av detta avtal framgår att företaget har rätt att kvitta en sådan eventuell skuld mot inestående semesterersättning och lön. Om slutlånen inte skulle täcka hela skulden är den anställde skyldig att betala den resterande delen mot faktura.”

Dokumentet företagets personalpolicy med revisionsdatum 2009-11-09

” **Företagets personalpolicy**

Alla anställdas insatser är avgörande för att företagets mål och visioner skall kunna uppnås. Syftet med företagets personalpolitik är att skapa kunniga och engagerade medarbetare.

Var och en skall ha möjlighet att utveckla sina kunskaper för att efter hand kunna

ta sig an mer ansvarsfulla och kvalificerade uppgifter.

Vi tror att faktorer i en sådan utveckling är arbetsrotation i kombination med riktade utbildningsinsatser.

Intern och extern utbildning bör ha så konkret koppling som möjligt till företagets verksamhet. De anställdas egna initiativ och insatser är också av stor betydelse för om personalpolitiken ska bli framgångsrik och leda till den utveckling vi strävar efter.

Det är den närmaste chefen som tillsammans med personalchef, ansvarar för att medarbetarnas utvecklingsmöjligheter tas tillvara och att kompetensutveckling sker utifrån medarbetarnas och företagets behov.”

Dokumentet redovisning av kriterier för miljö, arbetsmiljö och kvalitet, sida 2.

”Detta dokument innehåller en beskrivning av våra rutiner och ingång i vårt verksamhetssystem med övriga rutiner och instruktioner där det behövs. Systemet är anpassat till Relita Skadeservice AB:s och Relita Industriservice AB:s verksamhet och uppfyller kraven i ISO14001:2004, ISO 9001:2008 samt ISO/IEC 17020:2004, med undantag för ISO 9001:2008 krav 7.3 Konstruktion och utveckling. Verksamheten konstruerar inte några produkter, därför har vi undantagit detta krav. Vårt ledningssystem uppfyller även kraven i lagen om verksamhetsutövarens egenkontroll”

Dokumentet redovisning av kriterier för miljö, arbetsmiljö och kvalitet, sidorna 5 och 6.

”Kriterier för miljö och arbetsmiljö

Hantering av kemikalier och avfall

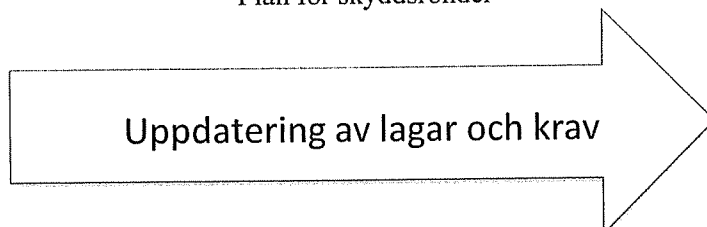
Kemikalier och avfall är tillsammans med transporter våra betydande miljöaspekter, detta innebär bland annat att vi bevakar kemikalieanvändandet samt avfallsmängder. Vi arbetar ständigt med att utveckla våra rutiner inom området, men vi bifogar våra nuvarande dokumenterade rutiner inom avfallshantering⁶ och kemikaliehantering⁷.

Kemiska produkter

Inför ledningens genomgång i december gör vi utvärdering av vår lagkravsefterlevnad, i denna ingår även en översyn av kemikalierna. För att få en mer kontinuerlig övervakning av utbytesmöjligheter är vi i startgroparna till att investera i ett system för kemikaliehantering där uppdateringar av detta sker hela tiden.

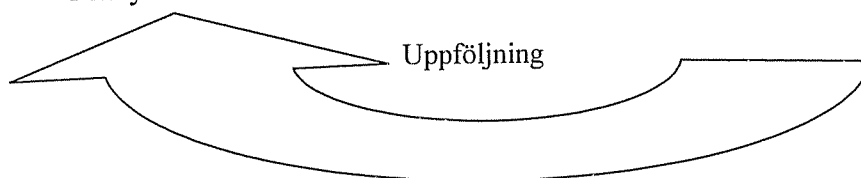
...

Arbetsmiljö:
Arbetsmiljöplan → Riskanalys → Material, metod, skyddsutrustning
Ansvarsområden
Plan för skyddsronder

Miljö och kvalitetsansvarig har tillsammans med personalchefen ansvaret för att meddela vilka förändringar som sker i lagstiftningen gällande arbetsmiljö och miljö. Tillsammans med TeamLedarna ansvarar vi för att lagar och krav efterlevs på våra uppdrag.

Arbetsmiljö, internt.
Arbetsmiljöplan → Skyddsronder/riskanalyser → Handlingsplan
Policies →

Ute på arbetsplats hos kund arbetar vi med arbetsmiljöplan och riskbedömning enligt bifogad instruktion.9 På vår fasta arbetsplats sker arbetsmiljöarbetet via en skyddskommitté som gör skyddsronder, handlingsplaner för åtgärder samt uppföljning av åtgärder.”

Handlingar åberopade från B&B:s anbud

Anbudsformulär, sida 3

Under rubriken ”Specificering av kriteriet Kvalitetsarbete/rutiner” hänvisar B&B för svaren gällande kvalitet till bilaga 5 (Kvalitets-, Miljö-, Arbetsmiljö Manual) sidnr 8. Under rubriken ”Specificering av kriteriet Miljö/arbetsmiljö” hänvisar B&B för svaren gällande kemiska produkter, miljöanpassat produktval respektive arbetsmiljö till bilaga 5 (Kvalitets-, Miljö-, Arbetsmiljö Manual) sidnr 9, 8 respektive 8.

B&B:s Kvalitets-, Miljö-, Arbetsmiljö Manual, sida 8

Kvalitetskrav

	Krav	Anvisning
BF9K- krav kvalitet	1. Information till kund (fastställande av förutsättningar)	Enligt kontrollblad: Information till kund Företaget är skyldigt att försäkra sig om att kund känner till och har sett till att följande punkter är åtgärdade innan rivning och/eller sanering får påbörjas_ <ol style="list-style-type: none"> 1. Berörda myndigheter är underrättade 2. Berörda hyresgäster/företag är underrättade 3. Miljöinventering är utförd 4. Entreprenörens behov avseende tillgänglighet, elbehov, vattenutkast har tillgodsetts
	2. Kontroll av intressentkrav avseende miljözoner, utvändigt buller och damm till omgivningen	Enligt kontrollblad: Kontroll av intressentkrav
	3. Sanering av asbest i offentlig miljö	Anlitande av BF9K certifierat företag, ISKAD
Egna Kvalitets- krav	4. Dokumentation vid TV-inspektion	Så som beskrivs i kapitel 5.2 och i Arbetsinstruktion TV-inspektion
	5. Provtagning vid tömning av spillolja	Så som beskrivs i kapitel 5.2 och i Arbetsinstruktion Slamsugning
	6. Dokumenterad hantering av farligt avfall	Hantering enligt Räddningsverkets regelverk (RIB). Vid enskild hämtning rapporteras och kvitteras förekomst, mängd och hantering av farligt avfall för denna hämtning. Vid hämtning hos flera kunder kvitteras motsvarande uppgifter i Arbetsrapporten.
	7. Syn/godkännande av utfört arbete	Arbetet får inte avslutas förrän egenkontrollen signerats av medarbetaren och arbetsbeställning/arbetsrapport godkänts av beställarens representant.

B&B:s Kvalitets-, Miljö-, Arbetsmiljö Manual, sida 9

Miljökrav

Krav	Anvisning
1. Rutiner för omhändertagande av farligt avfall 2. Miljöklassade egna arbetsmaskiner 3. Miljövänliga drivmedel och	SFS 2001:1063 och mall Enligt mall "Städernas krav" Tillverkarnas rekommendationer

smörjmedel för egna maskiner	
Rekommenderas	Anvisning
5. Miljöklassade maskiner hos UE 6. Miljöhänsyn vid köp av kemiska produkter	Enligt mall "Städernas krav" Enligt Sveriges Byggindustri- ers/Prevents skrift "arbeta rätt med kemiska produkter på bygget"

B&B:s Kvalitets-, Miljö-, Arbetsmiljö Manual, sida 9

Krav	Anvisning
1. Arbetsmiljöplan innehållande: <ul style="list-style-type: none"> • Ordnings- och skyddsregler • Skyddsorganisation • Arbetsplatsplanering • Riskanalys • Skyddsron • Farliga ämnen/varuinformation 2. Förarbevis och tekniska anordningar 3. Brandskyddsansvarig och Heta arbeten"	Stockholms Bf, Byggettan och arbetsmiljöverkets gemensamma pärm "Samordning under byggskedet, Arbetsmiljö-pärm" och/eller AMP guiden från SBUF

B&B:s Kvalitets-, Miljö-, Arbetsmiljö Manual, s. 20

9.1 Inköpsrutiner

"Vid nya investeringar av maskinell utrustning avgörs val av maskiner utifrån de speciella behov företaget har. Detta innebär att vi i första hand tittar på prestanda, livslängd, arbetsmiljöaspekter och miljöaspekter. Vi begär därför alltid deklaration av produktens innehåll, utsläpp, drivmedel, smörjmedel, ljudklass etc., från leverantören. Endast maskiner som uppfyller de krav företaget ställer köps in."

Dokumentet Kvalité, miljö och arbetsmiljö

"Kvalitet, miljö och arbetsmiljö på B&B Högtrycksteknik:

Företaget startade processen med att vilja certifiera sig år 2002 och valde då BF9K som är Stockholms Byggmästarförenings certifieringssystem (BF9K) Arbetet stod klart hösten 2004 och vi blev då godkända och certifierade (Certifikat 39 32 00).

Så som det beskrivs i vår manual så är vi ett kvalificerat slamsug- och saneringsföretag som verkat som företag sedan 1989 och har erfarenhet i branschen sedan slutet av 1960- talet. Vi åtar oss alla typer av uppdrag och gör de flesta i egen

regi. Vi kan ibland behöva ta hjälp av branschkollegor då våra egna resultat inte skulle räcka till och dessa kollegor är också certifierade enligt minst BF9K-krav.

...

Vi verkar för att alltid ha den bästa tekniska tekniken och miljöanpassade fordon/produkter. Vi uppmanar våra leverantörer att uppfylla våra krav.

Länk till BF9K [http //www.bf9k.se/](http://www.bf9k.se/) ”

Kopia av giltigt BF9K certifikat nr 39 32 00.

Dokument gällande vidareutbildning

När det gäller kriteriet vidareutbildning har B&B bifogat och redovisat planerade utbildningar kommande två åren genom att bifoga senaste utbildningsplan reviderad daterad 2010-09-17. I Utbildningsplanen har de anställda och utbildningarna namngetts och fullgjorda utbildningar har markerats med ett X och planerade utbildningar med ett (X).

Förvaltningsrättens bedömning

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. Likabehandling och icke-diskriminering förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbudsförfarandet. Prövningen i förvaltningsrätten är en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

Fråga om Relita kan ha lidit skada

Av Järfälla kommuns utvärdering framgår det att B&B:s pris var 209 758 kronor och Rustas pris var 206 250 kronor före reduktionen. Vidare framgår det att utvärderingspriset efter reduktionen blev 125 854,80 kronor respektive 138 187,50 kronor. B&B har fått den maximala reduktion om 40 procent i utvärderingen, medan Relita har fått en reduktion om 33 procent. Förvaltningsrätten konstaterar att om Relitas anbud fått de ytterligare 3 poängen hade bolaget fått den maximala reduktion om 40 procent i utvärderingen vilket lett till ett utvärderingspris om 123 750 kronor, vilket är ett lägre pris än B&B:s pris. En poängjustering kan därför ha en avgörande betydelse i målet; Relitas ansökan ska därför prövas i sak.

Poängsättningen av Relita

Kriteriet erfarenhet/förmåga – vidareutbildning

Kommunen har i förfrågningsunderlaget inte preciserat vad utbildningsplanen ska innehålla för information eller att genomgången utbildning ska styrkas på något sätt, utan har endast efterfrågat att utbildningsplanen ska gälla för samtliga anställda och för de senaste två åren och de kommande två åren.

De handlingar som Relita bifogat anbudet enligt de krav som anges i förfrågningsunderlaget är utbildningsplaner. Utbildningsplanerna omfattar de senaste samt de kommande två åren, och det framgår inte annat än att all personal hos Relita omfattas av utbildningsplanerna. Relita har således uppfyllt kravet i denna del av upphandlingen och ska därför tilldelas en poäng under kriteriet erfarenhet/förmåga.

Kriteriet miljö/arbetsmiljö – kemiska produkter

Relita har gjort gällande att bolaget har uppfyllt kriteriet kemiska produkter genom den till anbudet bifogade beskrivningen på sidan 6 i bolagets redovisning av kriterier för miljö, arbetsmiljö och kvalitet.

Förvaltningsrätten bedömer att Relita inte har gett en beskrivning av det kontinuerliga arbetet, utan en beskrivning av ett framtida arbete. Vidare framgår det inte heller på annat sätt hur Relita arbetar med att byta ut farliga produkter mot mindre farliga. Således ska Relitas yrkande i denna del avslås.

Kriteriet miljö/arbetsmiljö – arbetsmiljö

Relita har gjort gällande att bolagets arbetsmiljöarbete framgår bolagets redovisning på sidan 6, under rubriken arbetsmiljö, samt vilka krav som arbetsmiljölagen uppställer på leverantörerna inte ska behöva förtydligas i ett anbud eftersom kommunen ska förutsättas känna till dessa.

Förvaltningsrätten bedömer att det av Relita bifogade dokumentet inte uppfyller kravet i förfrågningsunderlaget, eftersom Relita inte tillräckligt har beskrivit hur arbetsmiljön utformas för att säkerställa att kraven i arbetsmiljölagen uppfylls. Kravet framstår inte som diskriminerande, godtyckligt eller uppenbart osakligt. Det är inte oproportionerligt eller på annat sätt stridande mot LOU. Således ska bolagets yrkande i denna del avslås.

Kriteriet miljö/arbetsmiljö – allmänt

Vidare har Relita anfört att kommunen inte har följt likabehandlingsprincipen genom att kommunen i utvärderingen har dragit slutsatser utifrån det faktum att B&B är BF9K-certifierat, men i utvärderingen inte tagit hänsyn till att Relita är ISO 14001-certifierat, samt att Relitas ISO 1400-certifiering i vart fall ska innebära att Relita uppfyller de miljö- och arbetsmiljömässiga utvärderingskraven i samma utsträckning som B&B uppfyller dessa genom dess BF9K-certifiering.

Relita har inte visat det faktum att B&B är BF9K-certifierat har legat till grund för poängsättningen av B&B. Därmed har Relita inte visat att

kommunen inte har följt likabehandlingsprincipen. Något skäl till att Relita i anbudsutvärderingen skulle tilldelas ytterligare poäng eftersom bolaget är ISO 14001-certifierat har inte framkommit. Relitas yrkande i denna del ska därmed avslås.

Poängsättningen av B&B:s anbud

Kriteriet erfarenhet/förmåga – vidareutbildning

Relita har yrkat att om förvaltningsrätten anser att Relitas utbildningsplan inte uppfyller uppställda krav ska heller inte B&B:s utbildningsplan anses göra det. Förvaltningsrätten har ovan konstaterat att Relita har uppfyllt kravet gällande utbildning och prövar därmed inte huruvida B&B:s utbildningsplan har uppfyllt kravet i förfrågningsunderlaget.

Kriteriet miljö/arbetsmiljö – kemiska produkter

Relita har gjort gällande att det inte framgår på något sätt hur B&B arbetar kontinuerligt med att byta ut farliga produkter mot mindre farliga produkter.

Förvaltningsrätten bedömer att det av B&B:s anbud framgår att bolaget väljer kemiska produkter som är mindre farliga genom att bl.a. välja "Miljövänliga drivmedel och smörjmedel för egna maskiner" samt genom att rekommendera att ta "Miljöhänsyn vid köp av kemiska produkter enligt Sveriges Byggindustri/Prevents skrift arbeta rätt med kemiska produkter på bygget". Detta visar att den vinnande anbudsgivaren kontinuerligt arbetar med att byta ut miljöfarliga produkter mot mindre farliga. Relitas yrkande ska således avslås i denna del.

Kriteriet miljö/arbetsmiljö – arbetsmiljö

Relita har gjort gällande att B&B inte har bifogat en beskrivning av hur arbetsmiljön utformas, utan hänvisat till sju punkter på sidan 8 i till anbudet bifogade bilaga 5 (Kvalitets-, Miljö-, Arbetsmiljö Manual) och att ingen av punkterna där utgör en beskrivning av hur arbetsmiljön utformas. Kommu-

nen har i sitt svar hänvisat till samma bilaga sida 9 gällande att B&B har uppfyllt kraven på beskrivning av hur arbetsmiljön utformas.

Förvaltningsrätten konstaterar att B&B har hänvisat till sida 8 i bilagan gällande svaret. Förvaltningsrätten konstaterar att det som anges på sida 8 i bilagan inte uppfyller kravet i förfrågningsunderlaget på beskrivningen av hur arbetsmiljön utformas. Förvaltningsrätten bedömer dock liksom kommunen att beskrivningen av hur arbetsmiljön utformas finns på sida 9 i bilagan. Relita har inte anfört något skäl mot att beskrivningen på sidan 9 får utgöra underlag i bedömningen om B&B lämnat den efterfrågade beskrivningen. Relitas yrkande ska därmed avslås i denna del.

Kriteriet miljö/arbetsmiljö – miljöanpassat produktval

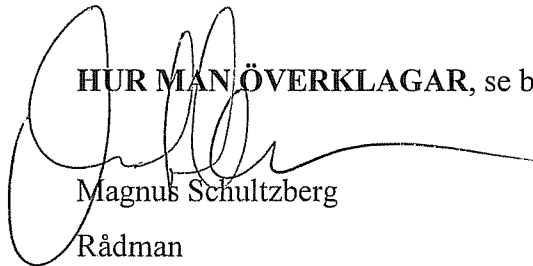
Relita har gjort gällande att B&B:s krav på sida 8 i B&B:s bilaga Kvalitets-, Miljö-, Arbetsmiljö Manual inte behandlar inköp av material, att det inte heller på annan plats i bilagan kan återfinnas någon information om hur inköp av material görs utifrån ett miljöperspektiv, samt att kommunen har dragit slutsatser att B&B innehar vissa egenskaper utifrån att bolaget är BF9K-certifierat och utifrån vad som anges på www.bf9k.se.

Det har inte framkommit annat än att kommunen har grundat utvärderingen av B&B:s svar gällande kriteriet miljöanpassat produktval på information som anges i B&B:s anbud. Förvaltningsrätten bedömer liksom kommunen att beskrivningen av hur miljöanpassat produktval sker finns på sidorna 9 och 20 i bilagan. På sidan 20 har B&B lämnat en beskrivning av vad bolaget tar hänsyn till vid inköp som får anses uppfylla kravet i förfrågningsunderlaget. Relita har inte anfört något skäl mot att även beskrivningen på sidan 20 får utgöra underlag i bedömningen om B&B lämnat den efterfrågade beskrivningen. Relitas överklagande ska därmed avslås i denna del.

Sammanfattning m.m.

Rättelse ska sammanfattningsvis ske endast på så sätt att Relita tilldelas ytterligare en poäng under kriteriet erfarenhet/förmåga gällande vidareutbildning. Någon ändring ska inte ske av B&B:s poäng.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a).

Magnus Schultzberg
Rådman

Föredragande har varit Johanna Isaksson Norlén.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.